

Opór społeczny wobec komunizmu

Początek terroru

- Komuniści polscy po referendum i wyborach, przy pomocy sowietów doprowadzili do złamania legalnej opozycji, czyli PSL-u. Stanisław Mikołajczyk musiał uciekać na Zachód.
- Wzmógł się komunistyczny terror.
- Poziom życia Polaków pod nowymi rządami nie uległ poprawie. Niepowodzenia nowa władza zrzucała na podziemie niepodległościowe, bądź uszkodzaniem maszyn przez sabotażystów.
- Podtrzymywano strach przed wybuchem III wojny światowej.

Początek terroru

- Zwalczaniem przeciwników nowej władzy tzw. „wrogów ludu” zajmował się aparat przymusu:
 - **Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP),**
 - **Urząd Bezpieczeństwa (UB), czyli tzw. bezpieka,**
 - milicja, ORMÓ,
 - sowieckie NKWD,
 - sieć informatorów, tzw. tajni współpracownicy,

Antykomunistyczne podziemie niepodległościowe? s. 166-167

- Podziemie niepodległościowe tworzyli głównie dawni członkowie AK, którzy dalej pozostali w konspiracji – byli to późniejsi **żołnierze wyklęci-niezlomni**.
- Przykłady:?
 - **organizacja „Niepodległość” (NIE)**, Delegatura Sił Zbrojnych na Kraj – które zostały szybko rozbite przez komunistów,
 - **Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN)** powstałe z inicjatywy **płk. Jana Rzepeckiego** – głównie zajmowało się działalnością wywiadowczą i propagandową,
 - **oddziały partyzanckie walczące o niepodległość Polski i przeciwko jej sowietyzacji:**
 - oddziały majora **Hieronima Dekutowskiego**, ps. **Zapora**,
 - majora **Mariana Bernaciaka**, ps. **Orlik**,
 - **Franciszka Jaskulskiego**, ps. **Zagończyk**,
 - **Narodowe Zjednoczenie Wojskowe** – **oddział kapitana Henryka Flamego**, ps. **Bartek działający na Śląsku Cieszyńskim**,
 - **5 Wileńska Brygada AK** majora **Zygmunta Szendzielarza**, ps. **Łupaszka**

Metody działania podziemia niepodległościowego? s. 167

- **Organizacje niepodległościowe walczyły głównie w latach 1944-1956. Liczono wtedy na wybuch III wojny światowej. Ostatnie oddziały partyzantki antykomunistycznej działały do początku lat 50.**
- Przez jakiś czas żołnierze kontrolowali znaczne obszary Polski.
- Żołnierze atakowali więzienia, posterunki milicji i oddziały wojska a także banki i sklepy w celu zdobycia środków finansowych na prowadzenie działalności – z tego powodu komuniści określali ich propagandowo mianem bandytów.
- Zwalczano Polaków wspierających nowe władze.
- Rozwój aparatu przymusu oraz zmęczenie Polaków wojną sprawiły, że liczba zwolenników zbrojnej walki malała.
- Ostatnim żołnierzem wyklętym był **sierżant Józef Franczak, ps. Lalek**, zastrzelony w **1963 roku** przez MO w obławie.

Walka z władzą komunistyczną

Działalność podziemia antykomunistycznego w Polsce po 1945 roku

- granica II Rzeczypospolitej
- granice Polski od sierpnia 1945 r.
- granice państw po II wojnie światowej
- tereny zabrane przez ZSRS w 1945 r.
- ziemie przyznane Polsce na konferencji w Poczdamie w sierpniu 1945 r.
- obszary wymienione z ZSRS w 1951 r.
- główne rejony działania polskiego podziemia antykomunistycznego
- główne rejony działania Ukraińskiej Powstańczej Armii
- obozy karne dla więźniów politycznych
- obozy pracy przymusowej
- najważniejsze akcje i bitwy stoczone przez podziemie antykomunistyczne po II wojnie światowej
- 1 bitwa o Surkonty 21 VIII 1944 r.
- 2 odbicie więźniów w Puławach 24 IV 1945 r.
- 3 bitwa pod Kuryłówką 6–8 V 1945 r.
- 4 bitwa w Lesie Stockim 24 V 1945 r.
- 5 bitwa pod wsią Palonki 31 V 1945 r.
- 6 akcja w więzieniu w Kielcach 4–5 VIII 1945 r.
- 7 bitwa w Miodusach Pokrzywnych 18 VIII 1945 r.
- 8 akcja we wsi Gajrowskie 16 II 1946 r.
- 9 akcja w więzieniu w Zamościu 8 V 1946 r.
- 10 zasadzka pod Zwoleniem 15 VI 1946 r.

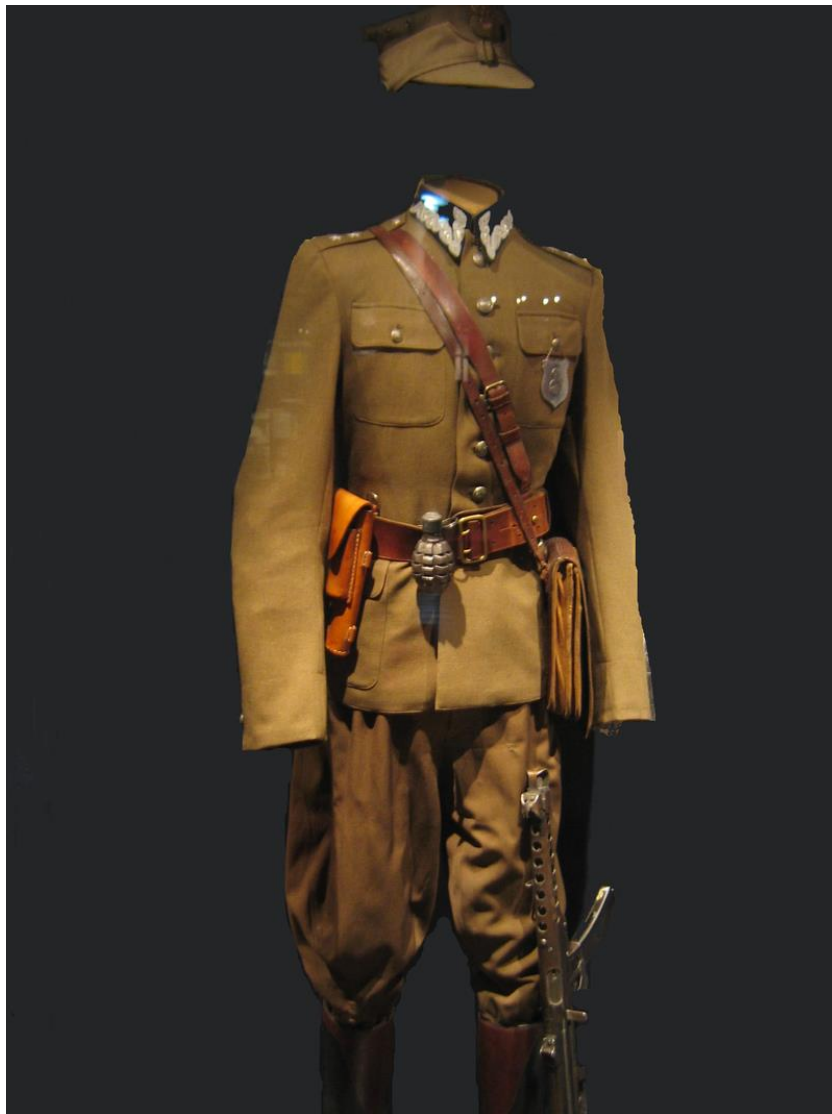
PRACA Z MAPĄ

1. Wymień obszary, na których działało najwięcej oddziałów partyzantki antykomunistycznej.
2. Wskaż inne tereny objęte działalnością niepol-

płk Jan Rzepecki

Mundur Edwarda Taraszkiewicza, oficera zrzeszenia Wolność i Niezawisłość

Krzyż Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” 1945–1954

Hieronim Dekutowski 1946

Zygmunt Szendzielarz

Żołnierze 5 Wileńskiej Brygady AK

Żołnierze 5 Wileńskiej Brygady AK

Ciała poległych w walkach z UB i MO w lipcu 1953 roku
żołnierzy oddziału NZW

Sierpień 1944 – żołnierze Armii Czerwonej w zajętych niemieckim obozie koncentracyjnym na Majdanku, działał tam już obóz NKWD na Majdanku, wykorzystujący infrastrukturę niemiecką

Represje komunistyczne wobec polskich żołnierzy

- Po złapaniu przez aparat przymusu polskich patriotów i żołnierzy, komunistyczne sądy masowo skazywały ich na karę śmierci.
- Przykłady:
 - uczestnik powstania warszawskiego **Jan Rodowicz, ps. Anoda,**
 - **Zygmunt Szendzielorz, ps. Łupaszka,**
 - 18 letnia sanitariuszka **Danuta Siedzikówna, ps. Inka,**
 - **bohater II wojny światowej, dobrowolny więzień KL Auschwitz rotmistrz Witold Pilecki,**
 - prezes IV zarządu WiN **Łukasz Ciepliński (zamordowany 1 marca 1951 roku),**
 - **generał Emil Fieldorf, ps. Nil** związany z AK, który nie podejmował współpracy z podziemiem niepodległościowym,
- Represjonowano również żołnierzy PSZ na Zachodzie przybyłych po wojnie do Polski, np. asa polskiego lotnictwa **Stanisława Skalskiego.**

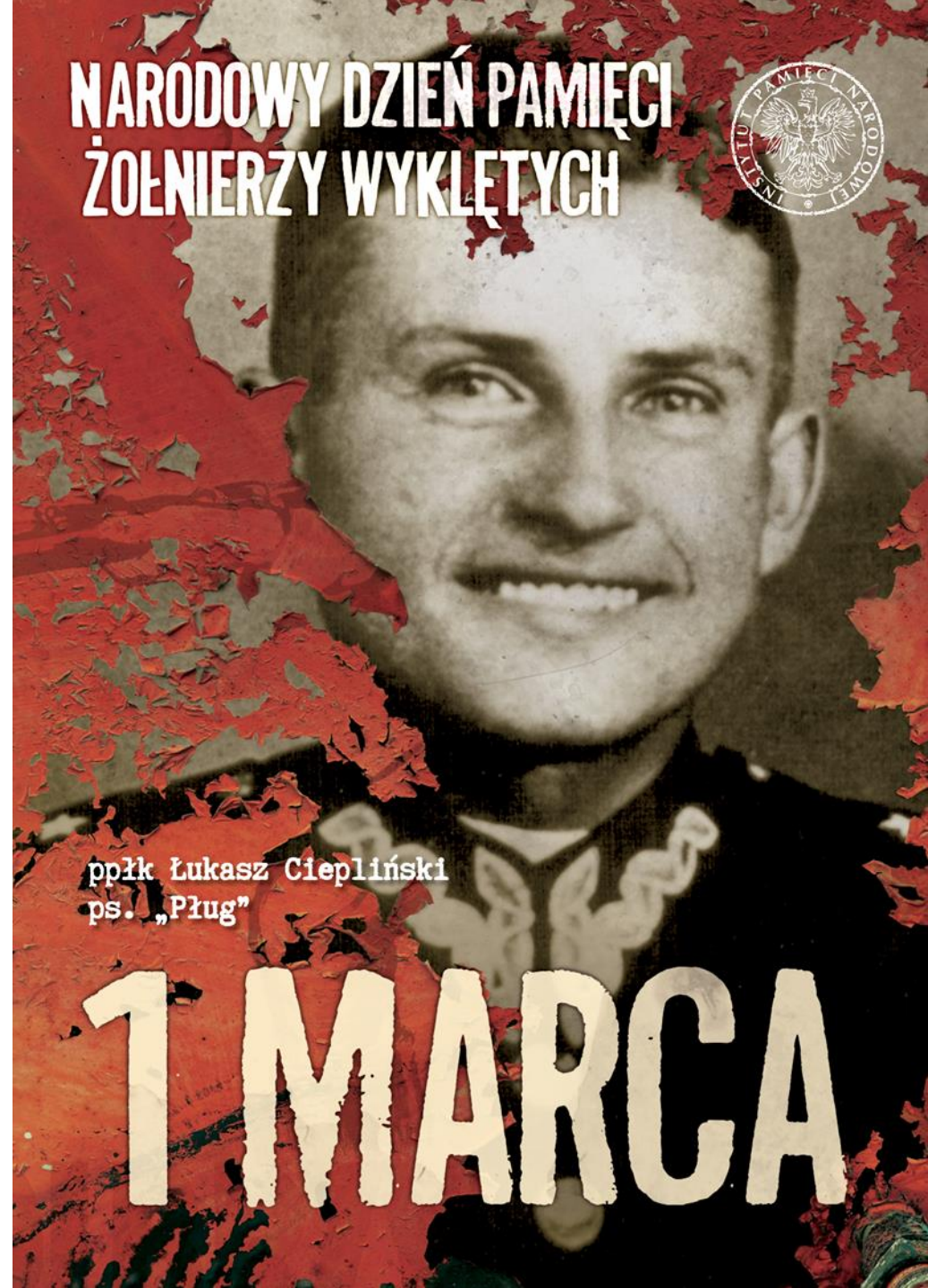
Opis 49 rodzajów tortur stosowanych przez UB wobec Kazimierza
Moczarskiego z AK

- <http://www.fronda.pl/a/opis-49-rodzajow-tortur-stosowanych-przez-ub-wobec-kazimierza-moczarskiego-z-ak,26820.html>

Święto Żołnierzy Wyklętych

W pokazowym procesie IV Zarządu Głównego WiN na karę śmierci został skazany **prezes Łukasz Ciepliński**. Wyrok wykonano **1 marca 1951 roku**.

W rocznicę tego wydarzenia od 2011 roku w Polsce jest obchodzony **Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”**.

Zygmunt Szendzielarz po aresztowaniu 1948

Danuta Siedzikówna

rotmistrz Witold Pilecki

Pilecki w KL Auschwitz

Witold Pilecki po aresztowaniu 1947 roku

Witold Pilecki w trakcie procesu

Witold Pilecki na ławie oskarżonych 1948

Ława oskarżonych w procesie Witolda Pileckiego (marzec 1948)

Generał August Emil Fieldorf z rodziną

Emil Fieldorf po aresztowaniu 1950 r. po pobycie w sowieckich łagrach, za rzekome wydanie rozkazu mordowania sowieckich partyzantów i współpracę z Niemcami

Represje komunistyczne wobec Polaków

- Skazywano Polaków za słuchanie zachodnich audycji radiowych.
- Represjonowano niepewnych politycznie poborowych, których zamiast do wojska kierowano do przymusowej pracy w kopalniach.
- Osoby o „złym pochodzeniu społecznym”, czyli rodziny ziemiańskie, bogaci mieszczaństwo oraz te, których krewni mieszkali na Zachodzie, miały znikome szanse na dostanie się na studia wyższe i znalezienie pracy.

Bilans represji komunistycznych

- **Prześladowania komunistyczne(stalinowskie) dotknęły około 1 mln osób.**
- W walce z władzą komunistyczną zginęło około **8600 żołnierzy** organizacji niepodległościowych.
- Wyroki sądów stalinowskich wydały około 9 tys. wyroków śmierci na więźniów politycznych.
- Tysiące Polaków zmarło w czasie tortur.
- Dziesiątki tysięcy Polaków trafiło do więzień i obozów pracy.

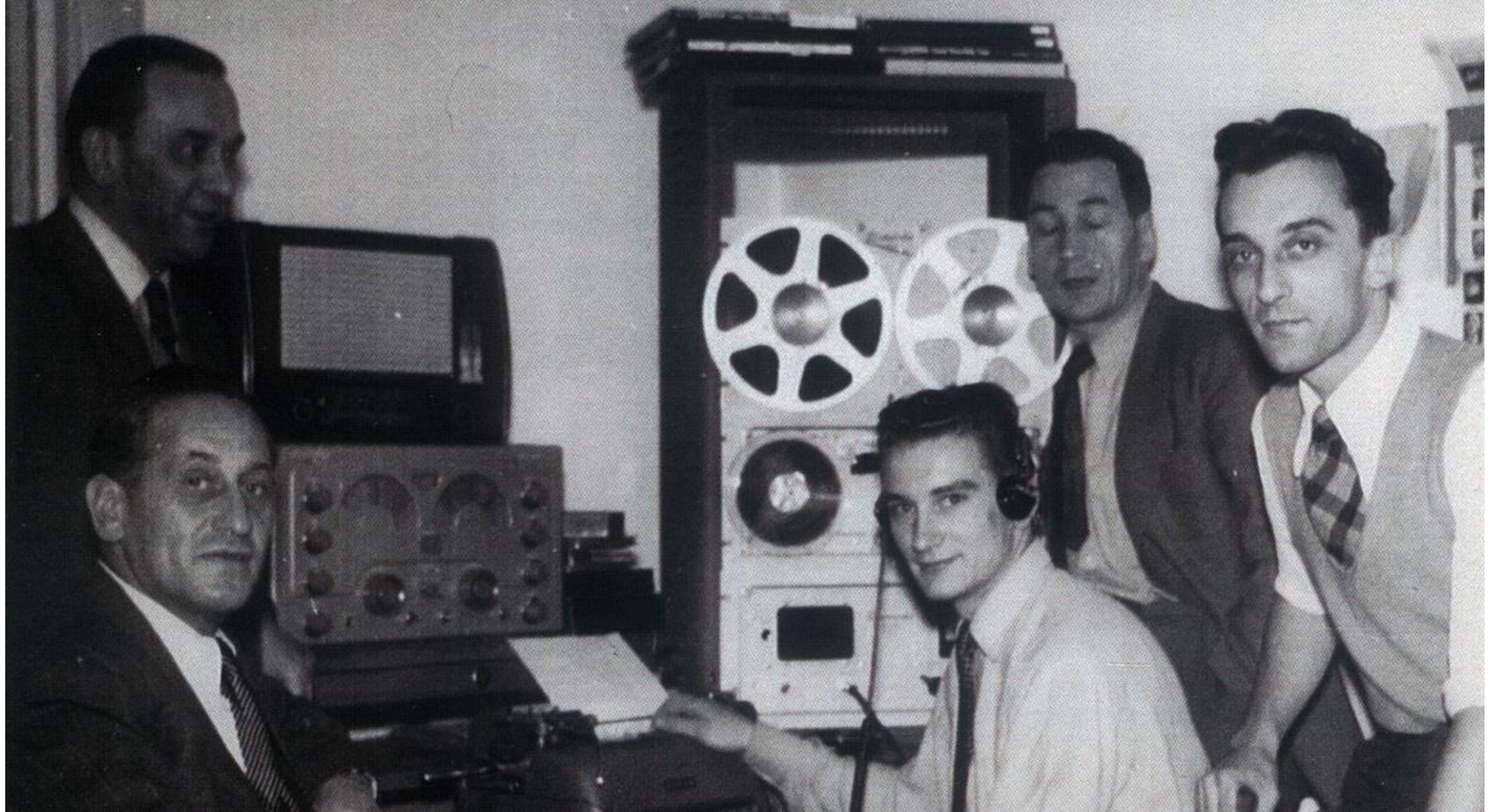
Dostęp do prawdziwych informacji na temat działalności komunistów w Polsce

- W 1949 roku powstało **Radio Wolna Europa (RWE) w Monachium w RFN. Od 1951 roku istniała również polska sekcja tej rozgłośni.**
- Radio przekazywało Polakom nieocenzurowane wiadomości o wydarzeniach z kraju i na świecie, informowało o zbrodniach stalinowskich działaniach polskich służb bezpieczeństwa.
- Rząd PRL zakazywał słuchania RWE i zagłuszał jego audycje.
- Prawdę na temat działalności aparatu bezpieczeństwa przez RWE przekazywał **Józef Światło, wysoki funkcjonariusz MBP**, który uciekł na Zachód.

**Dureń, co słucha z miną tak błogą.
Komu pomaga? Śmiertelnym wrogom.**

RWE

RWE

Zadanie domowe

- Na podstawie prezentacji proszę zrobić notatki do zeszytu przedmiotowego.
- Ćwiczenia s.72-73/1,2,3a,4